

Dôvodová správa

A. Všeobecná časť

Na rokovanie Národnej rady Slovenskej republiky sa predkladá návrh skupiny poslancov Národnej rady Slovenskej republiky na vydanie zákona, ktorým sa dopĺňa zákon č. 91/2010 Z. z. o podpore cestovného ruchu v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony.

Cieľom návrhu zákona je podpora domáceho cestovného ruchu prostredníctvom zavedenia nových nástrojov financovania rozvoja cestovného ruchu. Medzi navrhované nástroje financovania cestovného ruchu patria rekreačný poukaz, podpora rozvoja cykloturistiky a poskytovanie investičnej pomoci pre oblasť cestovného ruchu.

Rekreačný poukaz v spojitosti so zavedením nového inštitútu do Zákonníka práce (príspevku na rekreáciu zamestnancov) vytvorí možnosť a zvýši motiváciu pre ekonomicky aktívnych obyvateľov a ich najbližších rodinných príslušníkov stráviť dovolenku v Slovenskej republike za finančne zvýhodnených podmienok. Podpora rozvoja cykloturistiky reflektuje na výrazne stúpajúci záujem o cykloturistiku v Slovenskej republike a skutočnosť, že turisti sa neraz stretávajú s chýbajúcim zázemím alebo nedostatočným či neexistujúcim značením cyklotrás. Súčasťou podpory domáceho cestovného ruchu budú aj investičné pomoci umožňujúce investície napríklad do infraštruktúry, ktorá vytvára predpoklady pre zvýšenie atraktivity destinácií, ktoré majú stimulovať zvýšenie počtu prenocovaní na území Slovenskej republiky a rozvoj nadväzujúcich služieb.

Predloženým návrhom zákona sa do Zákonníka práce zavádza nový inštitút – príspevok na rekreáciu zamestnancov, keďže momentálne v Slovenskej republike neexistuje žiaden cielený systémový nástroj na podporu domáceho cestovného ruchu, ktorý by bol mierený na ekonomicky aktívne obyvateľstvo. Štáty, v ktorých je obdobný systém podpory už zavedený (Francúzsko, Maďarsko a Taliansko) vykazujú najvyššiu účasť domáceho obyvateľstva na domácich súkromných cestách a potvrdzujú tak účinnosť tohto systému podpory domáceho cestovného ruchu. Naopak, z výsledkov prieskumov Európskej komisie preferencií občanov EÚ v turizme z roku 2015 spomedzi krajín EÚ v roku 2014 vyplýva, že domácu dovolenku pred zahraničnou uprednostnilo len 33% dovolenkujúcich obyvateľov Slovenska. Približne polovica týchto dovolenkujúcich obyvateľov Slovenska pritom nevyhľadávala prioritne typicky prímorské destinácie, ale také, pre ktoré má aj Slovenská republika veľmi dobré predpoklady (príroda, wellness, gastronómia, kultúra, šport, atď.).

Navrhuje sa, aby príspevok na rekreáciu zamestnancov poskytoval zamestnávateľ povinne takému zamestnancovi, ktorý nepretržite pracuje u zamestnávateľa aspoň 12 mesiacov a ktorý má dohodnutý pracovný pomer na ustanovený týždenný pracovný čas, ak o tento príspevok zamestnanec zamestnávateľa požiada. Príspevok na rekreáciu takéhoto zamestnanca sa navrhuje vo výške 55% oprávnených nákladov, maximálne však vo výške sumy 275,- eur ročne. To znamená, že v prípade ak zamestnanec vynaloží na rekreáciu 500,- eur a viac ročne, zamestnávateľ zamestnancovi na túto rekreáciu prispeje maximálnou sumou 275,- eur ročne. V prípade ak zamestnanec na rekreáciu vynaloží menej ako 500,- eur ročne, zamestnávateľ zamestnancovi prispeje nižšou sumou, ktorú bude predstavovať príslušný príspevok vo výške 55% oprávnených výdavkov zamestnanca vynaložených na rekreáciu. O pomernú časť sumy príspevku na rekreáciu môže zamestnávateľa požiadať aj taký zamestnanec, ktorý má dohodnutý pracovný pomer na kratší pracovný čas, ak u zamestnávateľa pracuje dlhšie ako 12 mesiacov.

Príspevok na rekreáciu zamestnancov sa má vzťahovať aj na zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme podľa zákona č. 553/2003 Z. z. a navrhovaným doplnením osobitných zákonov (zákon č. 55/2017 Z. z. o štátnej službe; zákon č. 73/1998 Z. z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže a Železničnej polície; zákon č. 200/1998 Z. z. o štátnej službe colníkov; zákon č. 315/2001 Z. z. o Hasičskom a záchrannom zbere; zákon č. 281/2015 Z. z. o štátnej službe profesionálnych vojakov) sa má vzťahovať aj na štátnych zamestnancov, príslušníkov Policajného zboru, príslušníkov Slovenskej informačnej služby, príslušníkov Národného bezpečnostného úradu, príslušníkov Zboru väzenskej a justičnej stráže, colníkov, príslušníkov Hasičského a záchranného zboru, príslušníkov Horskej záchranej služby a profesionálnych vojakov.

Navrhovaným doplnením zákona č. 152/1994 Z. z. o sociálnom fonde bude umožnené použiť príspevok zo sociálneho fondu aj na rekreácie zamestnancov nad rozsah ustanovený Zákonníkom práce a inými osobitnými predpismi týkajúcimi sa tohto príspevku na rekreáciu zamestnancov.

Ďalším z opatrení pre zvýšenie atraktivity príspevku na rekreáciu zamestnancov je doplnenie zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov a zaradenie príspevku na rekreáciu zamestnancov do kategórie príjmov, ktoré nie sú predmetom dane v rámci príjmov zo závislej činnosti a taktiež jeho zaradenie do daňových výdavkov, čo môže byť atraktívne a umožňuje

využitie tohto nástroja aj samostatne zárobkovo činným osobám, ktoré vykonávajú podnikateľskú činnosť najmenej 12 mesiacov.

2

Zavedením tohto nového inštitútu sa očakáva pozitívny vplyv najmä na ekonomicky aktívnych obyvateľov Slovenskej republiky dosahujúcich nižší disponibilný príjem, ktorí si doteraz nemohli dovoliť ani jednu rekreáciu ročne. Títo obyvatelia vrátane ich najbližších rodinných príslušníkov by si tak mali môcť dovoliť aspoň jednu rekreáciu ročne potrebnú na regeneráciu fyzických a psychických síl a zvýšenie kvality ich života.

Predložený návrh zákona zavádzanými nástrojmi financovania cestovného ruchu a inštitútu príspevku na rekreáciu zamestnancov tiež reaguje na skutočnosť, že ubytovacie zariadenia hotelového typu na Slovensku majú z pomedzi európskych krajín jednu z najnižších mier vyťaženia. Podľa dostupných štatistík je v najslabších sezónach vyťaženosť týchto zariadení len okolo 20 %, pričom málokedy presahuje hranicu 40 %. Uvedené pri zachovaní súčasného stavu spôsobuje hrozbu prepúšťania zamestnancov pracujúcich v ubytovacích službách a v službách nadväzujúcich na tieto služby. Zavedením navrhovaných opatrení sa očakáva pozitívny vplyv na podnikateľské subjekty v oblasti cestovného ruchu, pričom sa predpokladá zvýšený dopyt po ubytovacích a s tým súvisiacich službách, rozvoj marginalizovaných regiónov a naopak vznik nových pracovných miest v cestovnom ruchu a príbuzných odvetviach, nárast návštevnosti a zvýšenie povedomia o domácom cestovnom ruchu.

Predkladaný návrh zákona, ktorým sa dopĺňa zákon č. 91/2010 Z. z. o podpore cestovného ruchu v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony má pozitívne a negatívne vplyvy na rozpočet verejnej správy - očakáva sa zvýšenie príjmov do štátneho rozpočtu a rozpočtov samospráv zo zvýšenej spotreby služieb domáceho cestovného ruchu; očakáva sa mierne zníženie príjmov na dani z príjmov z dôvodu, že príjem zamestnanca z príspevku na rekreáciu je oslobodený od dane z príjmov a tiež s týmto príspevkom spojené výdavky (náklady) si zamestnávateľ môže zahrnúť do daňových výdavkov; očakáva sa zvýšenie výdavkov zo štátneho rozpočtu z dôvodu, že aj mnohí zamestnanci štátu môžu požiadať o príspevok na rekreáciu. Predkladaný návrh zákona má pozitívne a negatívne vplyvy na podnikateľské prostredie - očakáva sa pozitívny vplyv na podnikateľské subjekty v oblasti cestovného ruchu; očakáva sa negatívny vplyv na podnikateľské subjekty zamestnávajúce zamestnancov dlhšie ako 12 mesiacov z dôvodu

ustanovenia novej zákonnej povinnosti poskytnutia príspevku na rekreáciu každému takémuto zamestnancovi, ak o to požiada, až do výšky sumy 275,- eur ročne na zamestnanca. Predkladaný návrh zákona má pozitívne sociálne vplyvy - veľká časť ekonomicky aktívneho obyvateľstva bude môcť využiť príspevok na rekreáciu, ekonomicky aktívna časť obyvateľstva s nízkym disponibilným príjmom bude mať väčšiu možnosť zúčastniť sa na aspoň jednej rekreácii počas roka, očakáva sa zvýšenie počtu zamestnancov v oblasti

3

domáceho cestovného ruchu. Predkladaný návrh zákona nemá vplyvy na životné prostredie, a ani vplyvy na informatizáciu spoločnosti a služby verejnej správy pre občana.

Predkladaný návrh zákona je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi a ostatnými všeobecne záväznými právnymi predpismi Slovenskej republiky, medzinárodnými zmluvami a inými medzinárodnými dokumentmi, ktorými je Slovenská republika viazaná. Predkladaný návrh zákona je v súlade s právom Európskej únie.

B. Osobitná časť

K Čl. I

Navrhovanou právnou úpravou sa zavádzajú nové nástroje financovania cestovného ruchu slúžiace na podporu domáceho cestovného ruchu.

V § 27a písm. a) sa definuje rekreačný poukaz, ktorý môže byť vydávaný jedine vo forme elektronickej platobnej karty, jeho použitie je viazané výlučne na osobu, ktorej je vydaný a na územie Slovenskej republiky. Rekreačný poukaz má tiež obmedzenú časovú platnosť do konca príslušného kalendárneho roka, v ktorom bol vydaný.

Druhou navrhovanou formou podpory cestovného ruchu je v písm. b) uvedená podpora rozvoja cykloturistiky. Podpora má byť smerovaná najmä do rozvoja infraštruktúry líniového typu, opravy a obnovy existujúcich cykloturistických trás, s tým spojených činností ako budovanie a značenie nových cyklotrás a cyklochodníkov, budovanie doplnkovej infraštruktúry pre cykloturistov ako informačné panely, stojany pre bicykle, prístrešky a podobne, výroba propagačných materiálov ako napríklad mapové podklady a podobne, či do samotnej propagácie cykloturizmu.

Treťou z foriem podpory cestovného ruchu je v písm. c) zavádzaná investičná pomoc pre oblasť cestovného ruchu.

K Čl. II

Navrhovanou úpravou sa do zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov vkladá nový § 152a, ktorý v odsekoch 1 až 7 zavádza nový inštitút – príspevok na rekreáciu zamestnancov.

V odseku 1 je uvedený rozsah a podmienky za akých je zamestnávateľ povinný na žiadosť zamestnanca poskytnúť príspevok na rekreáciu. Pracovný pomer zamestnanca musí byť v rozsahu ustanoveného týždenného pracovného času a trvať nepretržite aspoň 12 mesiacov. Výška príspevku zamestnávateľa je limitovaná 55% oprávnených výdavkov a zároveň maximálnou výškou sumy príspevku 275,- eur. Ďalej sa ustanovuje, že zamestnancovi s dohodnutým pracovným pomerom na kratší pracovný čas patrí len pomerná časť sumy príspevku na rekreáciu. Tiež sa upravuje rozhodujúci časový okamih na určenie rozsahu sumy príspevku na rekreáciu pre prípad ak zamestnanec v priebehu roka so zamestnávateľom dohodne zmenu ustanoveného týždenného pracovného času na kratší týždenný pracovný čas alebo naopak zmenu kratšieho týždenného pracovného času na ustanovený týždenný pracovný čas. Poslednou vetou sa definuje spôsob zaokrúhlenia sumy príspevku na najbližší eurocent nahor.

5

V odseku 2 sa zavádza úprava, ktorá obsahovo nadväzuje na zavedenie rekreačných poukazov ako nástroja financovania rozvoja cestovného ruchu v zákone č. 91/2010 Z. z. o podpore cestovného ruchu v znení neskorších predpisov. Zamestnávateľ má možnosť poskytnúť príspevok na rekreáciu zamestnanca aj vo forme rekreačného poukazu. Navrhovaný systém je riešený podobným spôsobom, akým je riešený systém podpory stravovania prostredníctvom stravovacích poukazov. Systém predpokladá využitie už vybudovanej siete subjektov pôsobiacich na trhu so stravovacími poukážkami, pričom zo strany štátu nebude potrebné budovať žiadne dodatočné platobné systémy alebo organizačné štruktúry. Navrhuje sa zákonné stanovenie limitu 3% z hodnoty rekreačného poukazu pre výšku poplatku za sprostredkovanie rekreačného poukazu.

V odseku 3 sa navrhuje obmedzenie pre zamestnanca, v zmysle ktorého je pri súčasnej existencii viacerých pracovných pomerov zamestnanca možné žiadať o príspevok na rekreáciu len u jedného zamestnávateľa. Ďalej sa navrhuje, aby zamestnávateľ nemohol žiadnym spôsobom znevýhodniť zamestnanca, ktorý požiadala o príspevok na rekreáciu oproti porovnateľnému zamestnancovi, ktorý o tento príspevok nepožiadala. K uvedenému by mohlo dôjsť napríklad pri udeľovaní rôznych odmien zamestnancom.

V odseku 4 je definovaný rozsah oprávnených výdavkov zamestnanca, ktoré môže zamestnanec zamestnávateľovi preukázať za účelom uplatnenia príspevku na rekreáciu.

V odseku 5 sa uvádza, že oprávnené výdavky sa môžu vzťahovať aj na každého rodinného príslušníka zamestnanca, ktorým je v zmysle návrhu iba manžel, vlastné dieťa,

dieťa zverené zamestnancovi do náhradnej starostlivosti na základe rozhodnutia súdu alebo dieťa zverené zamestnancovi do starostlivosti pred rozhodnutím súdu o osvojení. Ostatní rodinní príslušníci v zmysle definície podľa § 40 ods. 5 Zákonníka práce sú z nároku na preukázanie oprávnených výdavkov vylúčení. Predpokladom oprávnenosti výdavkov zamestnanca na takéhoto rodinného príslušníka je tiež skutočnosť, že rodinný príslušník sa zúčastňuje rekreácie spolu so zamestnancom a zamestnanec priamo znáša tieto oprávnené výdavky na rekreáciu rodinného príslušníka.

V odseku 6 sa zavádza povinnosť zamestnanca preukázať zamestnávateľovi oprávnené výdavky najneskôr v lehote 30 dní odo dňa skončenia rekreácie príslušným účtovným dokladom, ktorý musí obsahovať označenie zamestnanca, aby bolo možné priradiť jednotlivý účtovný doklad ku konkrétnemu zamestnancovi a zároveň na základe zamestnancom predložených účtovných dokladov zo strany zamestnávateľa vyčísliť presnú výšku sumy príspevku zamestnávateľa na rekreáciu zamestnanca. Ďalej si tieto účtovné doklady zamestnávateľ musí uschovať pre svoje účtovné a daňové potreby podľa osobitných právnych predpisov. Zároveň sa zavádza povinnosť vyúčtovania príspevku na rekreáciu

6

najneskôr do konca príslušného kalendárneho roka jednak vzhľadom na s tým súvisiace daňové povinnosti zamestnanca aj zamestnávateľa a jednak vzhľadom na skutočnosť, že aj rekreačný poukaz má v zmysle zavádzaného § 27a písm. a) zákona č. 91/2010 Z. z. o podpore cestovného ruchu v znení neskorších predpisov stanovenú časovú platnosť do konca príslušného kalendárneho roka v ktorom bol vydaný.

K Čl. III

Navrhovanou úpravou sa umožňuje použiť príspevok zo sociálneho fondu aj na rekreácie zamestnancov v zmysle § 152a zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov nad rozsah ustanovený osobitnými predpismi.

K Čl. IV

K bodu 1

Návrhom sa suma príspevku na rekreáciu zaradzuje do kategórie príjmov, ktoré nie sú predmetom dane z príjmov v rámci príjmov zo závislej činnosti. Zároveň sa dopĺňa poznámka pod čiarou s odkazom na § 152a Zákonníka práce.

K bodu 2

Navrhuje sa nové znenie odseku 5, podľa ktorého sa suma príspevku na rekreáciu zamestnancov zahŕňa do daňových výdavkov zamestnávateľa. Zároveň sa dopĺňa poznámka pod čiarou s odkazom na § 152a Zákonníka práce.

K bodu 3

Navrhuje sa doplnenie § 19 ods. 2 o nové písmeno v), ktoré zahŕňa sumu príspevku na rekreáciu do daňových výdavkov uplatniteľných pre samostatne zárobkovo činné osoby za podmienky, že vykonávajú podnikateľskú činnosť nepretržite aspoň 12 mesiacov. Zároveň sa dopĺňa nová poznámka pod čiarou s odkazom na § 152a Zákonníka práce.

K bodu 4

Zavádza sa prechodné ustanovenie, podľa ktorého bude možné navrhované zmeny uplatniť na rekreácie, ktoré začínajú po 31. decembri 2018.

K Čl. V

Návrhom sa zavádza príspevok na rekreáciu aj pre osoby v štátnej službe založenej zákonom č. 73/1998 Z. z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej

7

informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície v znení neskorších predpisov. Dopĺňa sa nová poznámka pod čiarou odkazujúca na § 152a Zákonníka práce.

K Čl. VI

Návrhom sa zavádza príspevok na rekreáciu aj pre osoby v štátnej službe založenej zákonom č. 200/1998 z. z. o štátnej službe colníkov a o zmene a doplnení niektorých ďalších zákonov v znení neskorších predpisov. Dopĺňa sa nová poznámka pod čiarou odkazujúca na § 152a Zákonníka práce.

K Čl. VII

Návrhom sa zavádza príspevok na rekreáciu aj pre osoby v štátnej službe založenej zákonom č. 315/2001 Z. z. o Hasičskom a záchrannom zbore v znení neskorších predpisov. Legislatívnou úpravou sa rozširuje rozsah ustanovení Zákonníka práce, ktoré sa primerane

použijú na štátnu službu založenú týmto zákonom.

K Čl. VIII

Návrhom sa zavádza príspevok na rekreáciu aj pre osoby v štátnej službe založenej zákonom č. 281/2015 Z. z. o štátnej službe profesionálnych vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Legislatívnou úpravou sa rozširuje rozsah ustanovení Zákonníka práce, ktoré sa primerane použijú na štátnu službu založenú týmto zákonom.

K Čl. IX

Návrhom sa zavádza príspevok na rekreáciu aj pre osoby v štátnej službe založenej zákonom č. 55/2017 Z. z. o štátnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Legislatívnou úpravou sa rozširuje rozsah ustanovení Zákonníka práce, ktoré sa primerane použijú na štátnu službu založenú týmto zákonom.

K Čl. X

S ohľadom na predpokladanú dĺžku legislatívneho procesu sa navrhuje účinnosť zákona na 1. január 2019.

DOLOŽKA vybraných vplyvov

A.1. Názov materiálu:

Návrh zákona, ktorým sa dopĺňa zákon č. 91/2010 Z. z. o podpore cestovného ruchu v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony.

A.2. Vplyvy:

	Pozitívne	Negatívne	Žiadne
1. Vplyvy na rozpočet verejnej správy	x	x	
2. Vplyvy na podnikateľské prostredie – dochádza k zvýšeniu regulačného zaťaženia?	x	x	
3. Sociálne vplyvy	x		

– vplyvy na hospodárenie obyvateľstva,	x		
– sociálnu exklúziu,	x		
– rovnosť príležitostí a rodovú rovnosť a vplyvy na zamestnanosť	x		
4. Vplyvy na životné prostredie			x
5. Vplyvy na informatizáciu spoločnosti			x
6. Vplyvy na služby verejnej správy pre občana			x

A.3. Poznámky

Návrh zákona má pozitívne a negatívne vplyvy na rozpočet verejnej správy, keďže sa očakáva zvýšenie príjmov do štátneho rozpočtu a rozpočtov samospráv zo zvýšenej spotreby služieb domáceho cestovného ruchu, očakáva sa mierne zníženie príjmov na dani z príjmov z dôvodu, že príjem zamestnanca z príspevku na rekreáciu je oslobodený od dane z príjmov a tiež s týmto príspevkom spojené výdavky (náklady) si zamestnávateľ môže zahrnúť do daňových výdavkov, očakáva sa zvýšenie výdavkov zo štátneho rozpočtu z dôvodu, že aj mnohí zamestnanci štátu môžu požiadať o príspevok na rekreáciu. Návrh zákona má pozitívne a negatívne vplyvy na podnikateľské prostredie – očakáva sa pozitívny vplyv na podnikateľské subjekty v oblasti cestovného ruchu; očakáva sa negatívny vplyv na podnikateľské subjekty zamestnávajúce zamestnancov dlhšie ako 12 mesiacov z dôvodu ustanovenia novej zákonnej povinnosti poskytnutia príspevku na rekreáciu každému takémuto zamestnancovi, ak o to požiada, až do výšky sumy 275,- eur ročne na zamestnanca. Návrh zákona má pozitívne sociálne vplyvy – veľká časť ekonomicky aktívneho obyvateľstva bude môcť využiť príspevok na rekreáciu; ekonomicky aktívna časť obyvateľstva s nízkym disponibilným príjmom bude mať väčšiu možnosť zúčastniť sa na aspoň jednej rekreácii počas roka; očakáva sa zvýšenie počtu zamestnancov v oblasti domáceho cestovného ruchu. Návrh zákona nemá žiadne vplyvy na životné prostredie, a ani vplyvy na informatizáciu spoločnosti a služby verejnej správy pre občana.

A.4. Alternatívne riešenia

Bezpredmetné

A.5. Stanovisko gestorov

Bezpredmetné

DOLOŽKA ZLUČITEĽNOSTI
návrhu zákona s právom Európskej únie

- 1. Prekladateľ návrhu právneho predpisu:** skupina poslancov Národnej rady Slovenskej republiky.

2. **Názov návrhu právneho predpisu:** Návrh zákona, ktorým sa dopĺňa zákon č. 91/2010 Z. z. o podpore cestovného ruchu v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony.
3. **Predmet návrhu právneho predpisu:** Je v súlade s právnou úpravou Európskej únie;
  - a) je upravený v primárnom práve Európskej únie – článok 107 odsek 3 písm. c) Zmluvy o fungovaní Európskej Únie,
  - b) nie je upravený v sekundárnom práve Európskej únie,
  - c) nie je obsiahnutý v judikatúre Súdneho dvora Európskej únie.
4. **Záväzky Slovenskej republiky vo vzťahu k Európskej únii:** Nie sú prekladaným návrhom právneho predpisu dotknuté.
5. **Stupeň zlučiteľnosti návrhu právneho predpisu s právom Európskej únie:** Úplný.